

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КОРЕГОВАНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА РОСЛИННІЙ ОСНОВІ ДЛЯ КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ ЗАХВОРЮВАНЬ ГЕПАТОБІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ ТА ЖОВЧНОГО МІХУРА

Шмалько О. О., Вишневська Л. І., Пісковацький Ю. Г., Мегалінський В. А.
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Через загострення соціальних та економічних проблем, екологія та погіршення харчування поширення, захворювань гепатобіліарної системи (ЗГБС) значно збільшилось. Тенденція захворюваності спостерігається в усьому світі. За даними **ВООЗ**, 2 млрд чоловік мають ті чи інші патології печінки та жовчного міхура. Не зменшується їх кількість у країнах СНД, у тому числі на території України.

Динаміка збільшення захворювань спостерігається у дітей, підлітків та молодих людей 25-35 років. Проте поширеність серед людей середнього та похилого віку значна більша.

На сьогоднішній день визначені та доведені основні принципи та підходи терапії захворювань гепатобіліарної системи та жовчного міхура.

Великий інтерес представляють кореговані лікарські препарати. Перспективними для лікування та профілактики захворювань ЗГБС є рідкі форми для перорального застосування, через високі фармакокінетичні властивості, простоту дозування.

Зважаючи на те, що при лікуванні хронічних станів фармакотерапія може тривати від 1 місяця і більше, застосування рідких лікарських препаратів (настоїв, відварів, пероральних розчинів) може викликати негативне сприйняття терапії. Зменшення негативних відчуттів можливе шляхом маскування неприємного смаку діючих речовин.

Беручи до уваги те, що велику частку ринку активних сполук складають рослинні витяги (більшість має неприємний смак та нетривалий термін зберігання), створення рідких корегованих лікарських препаратів, зокрема сиропів є актуальним. Проте застосування цукрових сиропів значно обмежене у хворих діабетом та на ожиріння.

Тому метою даної роботи стало дослідження та розробка коригувальної нецукрової основи сиропу, визначення складу та опрацювання технології ЛП з можливістю використання у гепатології.

Сиропи представляють собою рідку лікарську форму для внутрішнього застосування, що є концентрованим, густим водним розчином різних цукрів з лікарськими речовинами, рослинними та тваринними екстрактами, настоянками тощо.

Лікарські сиропи можна отримувати при додаванні рослинних витягів до цукрового сиропу або інших розчинів вуглеводів (сорбіту, ксиліту, фруктози, мальтиту та ін.).

Сиропи на рослинній основі представляють окремий інтерес для проведення досліджень, виходячи із специфіки хімічного складу та комплексної і полівалентну дію.

Проте наявність специфічних смакових характеристик біологічно активних речовин рослин, а також здатності до швидкої мікробної контамінації створюють певні складнощі в технології корегованих лікарських засобів. Формування смаку сиропів з фітопрепаратами специфічне через наявність власних смакових властивостей, наявність у складі витягів ефірних олій, флавоноїдів, антраглікозидів, дубильних речовин, які надають гіркий та терпкий присмак, органічних кислот, які надають кислий присмак, сапонінів і полісахаридів, що володіють специфічним солодким смаком. Тому корекція неприємних присмаків та вибір дієвих консервантів є пріоритетним у технології сиропів.